

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrul corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Inchiderea cursurilor de la Deva.

Cursul de perfecționare dela Deva a fost închis la data de 15 l. c. în ziua de Sf. Maria. Inchiderea s'a făcut cu mare solemnitate. La închidere au luat parte ca reprezentanți oficiali următorii: Domnul ministru al instrucției publice Dr. Anghelescu, Domnul Alisseanu administratorul „Casei școalelor“, Domnul I. Bratu inspectorul șef al Regiunii a IV-a Sibiu, Domnul P. Petrescu inspectorul regional, Domnii revizori și subrevizori din județele regiunii a IV-a.

În ziua de 14 l. c. orele 8 a. m. a fost deschisă expoziția lucrului de mână. Această expoziție a fost vizitată de publicul din oraș. Expoziția a fost cât se poate mai frumos aranjată. Lucrurile expuse au stors admirația vizitatorilor. Domnul ministru dimpreună cu celelate persoane oficioase a rămas încântat de munca, care s'a depus la aceste cursuri. Unor vizitatori nu le venea să creadă, că obiectele expuse au fost lucrate din partea învățătorilor, ci credeau, că sunt cumpărate din magazine așa au fost lucrate de bine și estetic.

Sărbarea oficială de închidere a avut loc la ora 11 a. m. Au participat reprezentanții oficioși ai școalei precum și un public numeros din oraș. Cu această ocazie s'a executat un program foarte bogat, compus

din cântări, declamări și dansuri. Programul a fost început cu cântarea: „*Pe-al nostru steag*“. După aceste a vorbit domnul inspector *Saxu*, arătând rezultatul lucrărilor practice; munca sfârșitoare, care a fost depusă din partea învățătorilor, lucrând la zi și câte 14—15 ore. Domnul director *Sporea* a făcut apoi o dare de seamă despre rezultatul, teoretic, relevând numărul conferințelor, amintind și numele conferențiarilor mai distinși, cum au fost al profesor universitar *Simion Mehedinți*, dl profesor universitar *Simionescu*, dl profesor *Teodor Speranța*, dl *Eliade*, conferențiarul societății culturale „*Principele Carol*“ și alții. După această a răspuns Dl ministru *Anghelescu*, exprimându-și deplina mulțumire despre rezultatul arătat; făcând un apel călduros către învățători pentru a muncii cu zel și stăruință la ridicarea culturală a poporului nostru. Dânsul a arătat, că învățătorimea în zilele de față primește rolul armatei de eroi din cursul războiului.

După aceasta s'a cântat câteva cântări școlare, însă cântate atât de bine încât lumea nu mai înceta de a aplauda. Dansurile au fost dansate de către unii din învățătorii fiecărei regiunii.

La ora 2 p. m. a avut loc un banchet la care au luat parte toți învățătorii și reprezentanții oficioși în frunte cu Domnul ministru. Fiind momentul potrivit în toasturile rostite la banchet s'a amintit chestiunea de salarizare a corpului didactic primar. Din partea Domnului ministru s'a dat răspunsul, că începând cu 1 Ianuarie anul viitor vom primi cu siguranță un spor de 50—70% la salar și accesorii. Banchetul s'a sfârșit la ora 4'30.

Pentru ca învățătorii să-și poată continua munca începută în direcția practică Domnul ministru a spus, că în luna aceasta toți învățătorii, cari au participat la cursuri vor primi de la stat toate uneltele trebuincioase.

ANDREI FLOAȘIU inv.

UNUI IMBOGĂȚIT DIN RĂZBOIU.

*In valul zilelor de astăzi,
Tu treci așa nepăsător,
Și nu gândești că pentru fapte-ți,
Oda' vei fi răspunzător.*

*Să uită mulți cum treci agale,
Și pizmă prinde'n a lor gând,
Când te știau ieri un nemernic,
Cu haina ruptă și flămând.*

*Dar astăzi numeri milioane,
La cari nici când nu ai visat,
Deși porniși cu mulți de-o seamă-ți,
După gheșeft și înșălat.*

*Atâți orfani î-ți plâng în urmă-ți,
Pe care tu iai nimicit,
Și pe a căroră ruine,
Tu fericirea ti-ai clădit.*

*O! de-ai avea o conștiință,
Ca să-ți șoptească că-i păcat,
Tot ce-ai făcut și că averea-ți
E câștigată cu 'nșelat...*

*Na-i cuteza să ieși în lume,
Șpre scârba noastră a tuturor,
Ci ai ședea 'ntră cei de-o seamă-ți,
Cu chipul tău respingător.*

*Dar oameni fără de caracter,
Și azi încă se mai găsesc,
Când nechema-ți în or ce treabă,
Fără rușine să 'mbulzesc.*

*Era o vreme când mișei,
Șede-au acol la locul lor,
Pe când azi îi vezi prin saloane,
Și la soșea ies cu motor.*

Lecție practică de aritmetică.

Noțiunea lui 10 ca fond.

Material didactic: Cutii de chibrite, monete, cărți, tăblițe, cubulețe, etc. îngrămădite în fața elevilor.

I. Pregătirea.

Vechi idei apercptive. Dela ce număr ați început întâi și întâi să numărați? (...dela numărul 1). Cum îi mai spunem numărului 1, fiindcă arată un singur lucru? (...unime).

Adunați o unime lângă fiecare număr dela 1—9! (1 unime + 1 unime fac 2 unimi; 2 u. + 1 u. = 3 u.; ... 8 u. + 1 u. = 9 u.).

Compunerea lui 9. Spuneți acum toate adunările de unimi cari fac 9 unimi! (1 unime + 8 unimi = 9 unimi; 2 u. + 7 u. = 9.; 3 u. + 6 u.; ... 8 u. + 1 u. = 9 u.; îndărăt: 8 u. + 1 u. = 9 u.; 7 u. + 2 u. = 9 u.; ... 1 u. + 8 u. = 9 u.).

Din ce unimi e făcut dar nouă? ($9=1\text{ u.} + 8\text{ u.}$; $9=2\text{ u.} + 7\text{ u.}$; $9=3\text{ u.} + 6\text{ u.}$; ... $9=8\text{ u.} + 1\text{ u.}$)

Descompunerea lui 9. Scădeți din 9 unimi, pe rând, numerele dela 1—9! (9 unimi fără 1 unime, fac 8 unimi; 9 u. — 2 u. = 7 unimi; 9 u. — 3 u. = 6 u.; ... 9 u. — 9 u. = 0 u.; invers: 9 u. — 8 u. = 1 u.; 9 u. — 7 u. = 2 u.; ... 9 u. — 1 u. = 8.)

Adunări combinate cu înmulțiri. Adunați numărul 1, lângă 1—9 și spuneți de câteori 1 fac acestea numere? ($1+1=2$, de $2 \times 1=1$; $2+1=3$, de $3 \times 1=3$; ... $8+1=9$, de $9 \times 1=9$. Apoi: $2+0=2$, de $1 \times 2=2$; $2+2=4$, de $2 \times 2=4$; $4+2=6$, de $3 \times 2=5$; $6+2=8$, de $4 \times 2=8$. Peurmă: $3+0=$, de $1 \times 3=3$; $3+3=6$, de $2 \times 3=6$, etc.)

Scăderi combinate cu înmulțiri. Scădeți din 9—1, tot câte 1 și spuneți de câteori fac aceste numere? ($9-1=8$, de $8 \times 1=8$; $8-1=7$, de $7 \times 1=8$; ... $2-1=1$, de $1 \times 1=1$)

Impărțirea lui 9. De câte ori se găsește (cuprinde) în 9, numerele dela 1—9 și pentru ce? (În 9 se găsește 1 de 9 ori, pentrucă de 9 ori 1 fac 9; în 9 se găsește 2 de 4 ori, pentrucă de $4 \times 2=8$ și cu 1 fac 9; în 9 se găsește 3 de 3 ori, pentrucă de $3 \times 3=9+0$ fac 9 etc.)

Cine știe ce nume poartă o mulțime de 7 unimi? (... de 7). Ce este atunci numărul 8? (... o mulțime sau o grămadă de 8 unimi), Dar numărul 9, ce ne arată? (... o mulțime de 9 unimi).

2. *Anunțarea.* Ce număr urmează după 9? (... 10). Fiți atenți; azi veți învăța despre numărul 10. Ce veți învăța?

II Predarea.

1. **Concretizarea a)** Priviți și numărați, câte unimi de cutii îngrămădesc una peste altă, la baza tablei? (o unime de cutii, 2 u. de cutii, 3 u. de cutii, ... 9 u. de cutii). Dar alături, la stânga acestei gramezi, câte unimi de cutii mai așez? (... o unime). Numărați, cât fac împreună: 9 unimi + 1 unime de cutii? (... 10 u.)

A câtea unime e așezată la stânga acestor 9 unimi? de cutii? (... a zecea). Treci N., grămada de 9 unimi de cutii peste unimea a zecea! (Se efectuează). Acum numărați-le, câte unimi de cutii fac împreună: 1 u + 9 u.? (... 10 u.)

b). Câte unimi de cutii îngrămădi eu întâi și 'ntai la baza tablei? (... 9 u. de cutii). Dar alături, la stânga grămezii de 9 unimi de cutii, așezai a câtea unime? (... a zecea). Și când le-ai numărat, câte aflarăți că fac împreună: 9 u. + 1 u.? (... 10 u.)

Când N. a trecut grămada de 9 unimi de cutii, peste a zecea unime de alături, câte unimi de cutii găsirăți că fac; 1 u. + 9 u. de cutii? (... 10 u.) Și grămada de 10 unimi, pe ce loc o formarăm: pe locul celor 9 unimi de cutii ori pe locul unimei-a zecea? (... pe locul unimeia zecea). Din câte unimi făcurăm început grămada întâi de cutii? (... din 9 unimi). Atunci pe al câtelea loc formarăm noi, grămada de 10 unimi de cutii? (... pe locul al doilea).

c) Spuneți acum, cât fac 9 cutii și cu 1 cutie? (... 1 cutii) Dar o cutie și cu 9 cutii? (... 10 cutii). Câtă mulțime arată o grămadă de 10 cutii? (... o mulțime de 10 cutii). Ce este a tunci numărul 10? (... o mulțime sau o grămadă de 10 lucruri sau ființe),

Exemplul al II-lea, cu monete:

a) Numărați acum, câte unimi de monete îngrămădesc peste o altă, la baza tablei? (o unime de monete, 2 unimi de monete, 3 unimi de monete ... 9 unimi de monete). Dar alături la stânga acestet grămezi, câte unimi de monete mai așez? (... o unime de monete). Numărați, cât fac împreună: 9 u. + 1 u.? (... 10 u.)

A câtea unime e așezată la stânga acestor 9 unimi de monete? (... a 10-a. Treci N. grămada de 9 unimi de monete, peste unimea a zecea! (Se efectuează). Acum numărați-le câte unimi de monete fac împreună: 1 u. + 9 u. (... 10 u.)

b). Câte unimi de monete îngrămădi eu, întâi și 'ntai, la baza tablei? (... 9 u. de monete). Dar alături, la stânga gramezi de 9 monete, așezai a câtea unime? (... a zecea). Și când le-ai numărat, cât aflarăți că fac împreună: 9 u. + 1 u.? (... 10. .u.)

Revizor școl. cl. II. Rem. Lupescu.

Va urma.

ȘTIRI.

* *Comitele noastre școlare sunt rugate cu stăruință ca să ne achite de urgență abonamentul la revistă. Cele mai multe din ele nu ni-au trimis până acuma nici-un ban, cu toate că au primit regulat revista de patru luni de zile.*

* La stăruința dlui învățător *Andrieu Floașiu* președintele Asociației județene a învățătorilor din județul nostru, comisia agrară de expropriere din Alba Iulia a expropriat acolo pe sama Asociației învățătoresți un teritor de 2200 metri pătrați, pe care să se clădească cu timpul un cămin pe sama învățătorilor.

* Deoarece o mare parte din persoanele cărora li s'au încredințat spre plasare bilete de ale „Loteriei Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat” n'au trimis până la această dată nici sumele incasate, nici lozurile nevândute, Sindicatul Presei s'a văzut nevoit să amâne tragerea Loteriei pentru ziua de 16 Decembrie 1925. Amânarea a fost aprobată prin ordinul Nr. 72547 al Ministerului de interne, avându-se în vedere, că premiile în valoare de 500.000 lei au fost integral depuse la „Banca Centrală pentru industrie și Comerț” din Cluj. Biletele care se vor mai vinde în acest timp, vor lua parte, deasemenea la tragere.

* Cetim în ziare, că Ministerul instrucțiunii a numit o comisiune compusă din d-nii; G. Stoenescu, inspector general școlar. G. Iuga, consilier

tehnic și Andrei Pora, delegat al „Asociației învățătorilor din Ardeal” să studieze memoriul înaintat cu privire la situațiunea învățătorilor din Ardeal.

* Reprezentanta din Aiud a societăților „Asigurarea Românească și Tărănească” caută agenți achizitori pentru comunele rurale, asigurând un câștig lunar de 3000—5000 Lei, fără a-și părăsi cineva ocupațiile.

* La școala normală de băieți din Cluj, sunt vacante următoarele locuri pentru anul școlar 1925—1926: In cl. I. 28 burse, 12 semi-burse. In cl. V. 8 semi-burse. — Inscriserile se fac până la 10 Septembrie. Examenle de admitere se vor ține in ziua de 15 Septembrie.

* Dl inv. dir. Francisc Nagy din Ciuciu a dăruit 50 Lei pentru sprijinirea revistei noastre pentru care îi aducem laude și mulțumiri sincere.

* Câteva date înspăimântătoare. Academia franceză s'a alarmat de curând în fața constatării că alcoolul consumat (cu preferință în formă de vin) în 1925 a ajuns aproape la dublul cvantului de 584.000 hectolitri cât s'a consumat în 1918. La noi, situația este mult mai grea și totuși parecă nu se alarmează nime! Dl profesor *Dr. Obreja* dela ministerul nostru de finanțe a cules următoarele date: In 1924 s'au consumat 2.800.000 hectolitri vin, 825.000 hectolitri rachiuri și 4.727.470 hectolitri spirt. Să se mai adaugă apoi otrava alcoolică

produsă în cele peste 40 mii cazane pentru țuică și rachiuri din 5,089 comune! Calculând *prețul acestor băuturi* d. Dr. Obreja ajunge la suma de *11 miliarde 627 milioane, treisute mii Lei*, deci *aproape două treimi din suma de 19 miliarde 500 milioane Lei, prețul grăului consumat în cursul anului*. Din această sumă s'ar putea face — adaugă d. O. —, an de an, 6000 școli rurale, 1500 spitale și 3000 băi populare.

Cărți și reviste.

* D-nii învățători sunt înștiințați, că în editura G. N. Vlădescu și fiul. Câmpulung-Muscel a apărut: Școala activă de Ad. Ferriere, traducere de I. G. Marinescu director Școala Normală Carol I și Al. Marinăscu. Prețul lei 50. Această prețioasă lucrare nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui învățător,

* Emanoil Suciu: *Păzitorul de*

noapte, piesă populară într'un act. Editura autorului. Prețul 30 lei. Piesa aceasta ușoară, hazlie dar în acelaș timp și instructivă se poate juca cu mult succes pe scenele teatrelor noastre dela sate.

* M. Delbede: *Catechism de morală raționalistă*, traducere din limba franceză de Olga Ionescu. Biblioteca revistei Ideei București. Prețul 10 Lei o broșurică interesantă, ce cuprinde un mănunchiu de precepte morale, întemnieate pe Legile Naturei.

* Au apărut pentru școlile primare cu limba de predare maghiară următoarele manuale de Dr. Szentpétery Lajosné și Găzdac Mihail. *Abecedar maghiar român* cu material de intuiție în limba română pentru clasa I. primară. Prețul 18 lei. *Carte de cetire p. cl. II. primară*, prețul 26 lei. *Carte de cetire p. clasa III. primară*, prețul 30 lei. Cărțile aceste de cetire au gramatica, intuiția, geografia și istoria în limba română.

Posta Administrației.

Dșoarei A. S. în B. Cei 30 lei din urmă Vi s'au socotit în abonamentul de pe trimestrul al doilea. Dlui D. P. în I. Vă rugăm să ne trimiteți recipisa despre suma plătită pentru biletele loteriei Presei Române.

Abonamente achitate.

G. Spătăceanu, E. Repede, N. Necrilescu, I. Mihaiu, A. David, F. Lupea, A. Hârșanu, B. Székely, Emil Muntean, P. Petringenar, E. Scrobote, L. Vezan, G. I. Rusau-Amפויța, I. Anghel, L. Maior, I. Deva, A. Hornat, I. Ban, I. Dămian, S. Muntean, E. Moldovan, T. Coldea, M. Șerban, A. Ban, A. Aldea, I. Rusau-Ohaba, N. Frățilă, I. Oancea, I. Barbu, N. Avram, N. Geleriu, D. Neamțiu, I. Bărsan, I. Dancu, G. Ürmössy, M. Ciura, C. Balta, V. Balomiri, E. Cioara, A. Popescu, M. Văradu, V. Kornya, E. Tănase, I. Pascu, R. Boér, S. Tomuș, I. Limbean, A. Savu-Blandiana, A. Cibu, V. Bran, N. Pluta, Gh. Totoian, N. Stoia, I. Santeiu, N. Paștiu câte 30 Lei.

Este interesul fiecărui Domn Învățător ca pentru anul nou școlar să-și *procure toate manualele și rechizitele școlare* numai dela **Cooperativa Învățătorilor**, Aiud, fiindcă prin aceasta fiecare membru contribuie la sporirea capitalului său, apoi aici cumpără calități mai bune cu prețuri mai eftine ca ori unde.

Din prețul manualelor școlare acordăm Onilor Înv. 10% rabat.

În depozit vom avea la 1 Septembrie următoarele manuale introduse în școlile din județul Alba de jos:

Cl. I.	T. Cocișiu :	Abecedar	Lei	6.—
		Stroia—Lăpădat	"	10.—
		Biciulescu	Aritmetică	" 10'50
Cl. II.	T. Cocișiu	Carte de cetire cl. II.	"	4.—
	Dulfu-Ch.-Crist.	C. de cetire cl. II. urb.	"	27'50
	Dulfu-Gh.-Ghiță	Aritmetică cl. II. urb.	"	9.—
	Biciulescu	" " " "	"	10'50
	M. Sasu	Geografia județului	"	15.—
Cl. III.	Dulfu-Ch.-Crist.	Cetire cl. III. urb.	"	26'50
	Patrăscan-Petr.	Gramatică cl. III. urb.	"	9'50
	Const.-Petrescu	Aritmetică " " "	"	8'50
	Dulfu	Geografia României " " "	"	14.—
		Harta României	"	15.—
Cl. IV.	Dulfu	Cetire cl. IV. urb.	"	16'50
	Patrăscan-Petr.	Gramatică	"	9'50
	Const.-Petrescu	Aritmetică cl. IV. urb.	"	15.—
	Dulfu	Geografia Continentelor	"	16'50
		Harta Europei	"	15.—
	Popa-Burcă	Atlas Geografic	"	35.—

Orice alt manual ce nu avem în depozit, la cerere se procură în timpul cel mai scurt. *Prețul curent al rechizitelor școlare*: 100 buc. Caete din hârtie albă, liniate dictando, aritmetică și caligrafie Lei 85.—
100 buc. Caete pentru desemn hârtie bună 6 file Lei 180
100 " " " " " " " " 12 " " 360
1 cutie (100 buc.) creioane de piatră Lei 50. Tabliță de piatră Lei 15 și 20. 1 cutie (144 buc.) penițe aluminii Lei 65. 1 cutie (50 buc.) cretă albă bucăți

Toate celelalte articole de școală și birou, ca creioane, tocuri, gumă de sters, hârtii, plicuri, bureți de tablă, cerneală etc. le vindem cu prețurile cele mai eftine. Comandele sosite prin poștă se expediază în ziua sosirei. În permanență mare asortiment de articole de manufactură. Rugăm tot sprijinul.

Cooperativa Învățătorilor din jud. Alba de jos — AIUD.